

Prenumerationspris

1/4 år Kr. 2:—
1/2 " " 1:—

Utgiven av Svenska Folkförbundet.

Ansv. redaktör: Andreas Stahl, Riddaregatan 3, Tallinn. Tel. 431-53.

Utkommer varannan vecka.

Utlandet:

1/4 år Kr. 3:—
1/2 " " 1:50

Fruktansvärd eldsvåda på Wormsö.

21 gårdar lågornas rov, 130 personer fusuilla.

På tisdags morgon ingick ett förkrossande budskap från Wormsö. Sviby har nedbrunnit. 21 gårdar ha blivit lågornas rov. Hela byn norr om vägen har jämmats med marken. Söder om densamma har östra delen av byn härjats. Elden bröt ut måndag kväll. Skadorna belöpa sig enligt uppgift till 150.000 kronor. En del boskap har likaledes fallit offer för det rasande elementet. Men som en tröst i det sorgtyngda budskapet förnimma vi meddelandet om, att inga människoliv tillspilogivits. Hela svenskheten i Estland deltagar i den stora prövning, som drabbat våra bröder på Wormsö.

Svenska gymnasiet avslutade sin första årskurs.

Onsdagen den 8 dennes avslutade Svenska gymnasiet i Hapsal sin första årskurs. Till detta tillfälle hade infunnit sig gäster från Sverige och Finland. Bland gästerna märktes generalkonsul Folke och fru Bökman, genom vars donation gymnasiet kom till stånd, generaldir. J. Juhlin, greve Eric von Rosen, dr. Boetius, stations-skrivare Einar Kjellenberg från Karlsstad, kand. Vidmark m.fl. Från Finland hade skalden fil. dr. Arvid Mörne med fru kommit tillstådes.

Vid ankomsten till Hapsal mottogos gästerna med sång av skolans elever och lärare. En stor skara nyfikna var samlad vid stationen. Tillfället var ovanligt för det lugna Hapsal och staden levde igen de tvenne följande dagarna helt i svenskhetens tecken. Bland andra som kommit att hälsa de svenska gästerna befann sig även stadens borgmästare dr. Alver, som gjort sig känd och uppskattad av svenskarna. Vid

järnvägsstationen vajade Estlands och Sveriges flaggor.

Följande morgon började avslutningsakten med offentlig examen varefter generaldir. Juhlin höll ett kortare anförande till eleverna. Senare utdelades betygen,

Strax därefter höll greve Eric von Rosen ett med största intresse århört föredrag, däri han med sällspord vältalighet skildrade sina forskningsfärder och äventyr i Sydamerika Afrika, Asien och Europa. Föredraget belystes av sällsynt lyckade och intressanta ljusbilder. Det må ytterligare påpekas, att greve von Rosen är en vältalare, vars like ej är lätt att finna. Därför belönades han också vid föredragets lut med stormande bifall.

Därefter bjöd generalkonsul och fru Bökman gästerna på lunch, vid vilken det talades varma ord, i synnerhet av dr. Mörne och greve Eric von Rosen, vilken kallade finlandssvenskarna för vår tids hellner, eme-

dan de avväjde och ännu avvärja hotet mot västerländsk kultur och odling.

Dagen därpå besökte en del av gästerna Birkas. Sedanspriddes de var åt sitt håll. —/.

Birkas.

I samband med det Svenska gymnasiets årsavslutning den 8 dennes hade Birkas folkhög- och lanbruksskola följande dag äran att bli besökt av rikssvenska och finlandssvenska resande, nämligen greve Eric von Rosen, skalden fil. dr. Arvid Mörne med fru, fil. dr. Boetius och stationssekreteraren Einar Kjellenberg. Greve Rosen och dr. Mörne överlämnade värdefulla bokgåvor, och generalkonsul Bökman, som ej själv var i tillfälle att infinna sig, meddelade, att han skänkt en separator till Birkas. Redan länge har man vid skolan velat ställa upp ett hemmejeri, vadan denna gåva möjliggör idéns förverkligande och sålunda äger stort värde.

Vid svenska gymnasiet i Hapsal

årsexamen den 8 juni höll generaldirektör J. Juhlin följande tal:

Det är för mig en glädje att vara närvarande vid gymnasiet första årsexamen.

Av gymnasiet svenska föreståndare, lektor Svensson, har jag erfårit, att Ni, mina unga vänner, uppfört Er väl, och att Ni så långt möjligt varit sökt förvärva Er de kunskaper, som äro nödvändiga för Ert fortsatta studiearbete och för Ert kommande liv. Jag inser väl, att arbetet för Er varit förenat med mödor och svårigheter, men svårigheterna äro till för att övervinnas, och genom nit, flit och ihärdighet kunna de övervinnas.

Ni böra betänka, att Ni arbeta för fosterlandet, för Er egen framtid, arbeta för Edra föräldrar, för svenskhetens bevarande i Ert fosterland, Estland.

Det är stora och viktiga mål, för vilka Ni arbeta, mål, som böra egga Er till strävsamt, pliktstroget och idogt arbete.

Glömmen icke, att kunskap är makt.

Glömmen icke, att Ni lära icke för skolan utan för livet. Ni lära för att kunna hjälpa Edra föräldrar, för att kunna gagna Ert fosterland, som Ni böra sätta högt, sätta en ära i att kunna gagna. Estland har kämpat hårda strider, utstått svår nöd och svåra lidanden, och Ni böra i Ert framtida liv hjälpa till att skaffa Ert fosterland lycklig framtid.

Men Ni ha också skyldighet att visa Er tacksamhet mot generalkonsul Bökman, som genom sin godhet berett Er möjlighet att få studera vid detta svenska gymnasium. Ty utan honom hade det kanske ej kommit till stånd.

Men Er tacksamhet mot honom böra Ni visa genom att iakttaga ett i allo mönstergillt uppförande, den största flit, skicklighet och arbetsamhet.

Den som ej så gör, är ej värdig att få åtnjuta undervisning vid detta gymnasium, att få åtnjuta de stora fördelar, som härigenom kunna beredas Er att skapa en god framtid för Er, att gagna Ert fosterland och Edra föräldrar.

Kommen ihåg, att ett idogt arbete, parat med mönstergillt

uppförande, befördrar hälsa och välstånd, glädje och förnöjsamhet.

Då vi nu stå vid slutet av det svenska gymnasiet första läsår, är det mig kärt att frambara allas varma tack till gymnasiet stiftare och grundare, Herr Generalkonsul Bökman, för allt vad han gjort, velat och verkat för estlandssvenskarna och för Eder mina unga vänner.

Till detta tack knyta vi ock ett värdsamt tack till den estländska staten, som gynnat det svenska gymnasiet genom upplåtande av lokaler för detsamma, och som även givit anslag till undervisningens uppehållande.

Jag är viss på, att den estländska staten genom att hjälpa det svenska gymnasiet kommer att skörda nytta, glädje och gagn, och att den därigenom kommer att än fastare tillknyta vänskapsbanden mellan Estland och Sverige till nytta och välsingelse för de båda länderna.

Det är mig också kärt att å de unga elevernas och deras föräldrars vägnar bringa ett varmt tack till de lärarinnor och lärare, som med osparad nit och skicklighet arbetat för de ungas undervisning och fostran. Och särskilt riktas detta tack till Direktör Üksti, som med osparad möda och levande intresse gagnat detta gymnasium.

Men det är mig icke minst kärt att rikta ett speciellt hjärtligt tack å de ungas vägnar till lektor Torsten Svensson för det utmärkta sätt, på vilket han arbetat och verkat för de unga eleverna för att meddela dem undervisning och bildning för att fostra dem till goda skickliga medborgare, och detta senare är icke den minst viktiga uppgiften för en god och samvetsgrann lärare.

Och till Eder, mina unga vänner, uttalar jag ett tack för att Ni ådagalagt ett gott uppförande och god flit under det gångna läsåret.

Jag uttalar den varma förhoppningen, att Ni, mina kära unga vänner, måtte använda de stundande ferierna icke blott till vila utan även för att förkovra Edra kunskaper och hjälpa Edra föräldrar i deras strävsamma arbete. Och slutligen önskar jag Er alla en god och angenäm sommar.

Sillfångsfartygen lämnade Reval.

Under de senaste dagarna lämnade sillfångsfartygen Reval för att bege sig till nordkusten av Island. Fartygen anlöpa Bergen för att där taga ombord utrustningen av redskap, fångstbåtar och sakkunniga norrmän, vilka skola leda arbetet. Fartygen heta: „Eestirand“ (moderfartyget), „Virurand“, „Harju-rand“, „Läänerand“ och „Pöhjarand“.

Kungligt besök i sikte.

Såsom vi i senaste nr av Kustbon meddelade kommer H. K. H. Sveriges kronprins att i de närmaste dagarna besöka vårt land. Besöket gäller främst universitetets 300-årsjubileum.

Programmet för besöket är ej ännu i alla detaljer klart, men vi hoppas att H. K. H. under de dagar han kommer att vistas i landet även finner det möjligt att besöka svenskbygden. Enligt försljudande skulle kronprinsen besöka Birkas och därifrån fortsätta färden genom Nuckö och Rikull tillbaka till Reval. I Reval avlägger kronprinsen besök i härvarande svenska kyrka. Den kunglige gästen anländer hit ombord på en svensk örlogsmans och far härifrån på samma sätt

Vormsöborna äro i behov av hjälp.

Sviibyborna som i måndags hemsöktes av en förhärjande eldsvåda och nu äro husvillor äro i trängande behov av hjälp.

Enligt uppgift har den första hjälpaktionen satts i gång av Vormsö kommunalförvaltning. Kommunalfullmäktige ha sammankallats för att bilda en hjälpkommitté Det är att hoppas, att republikens regering kraftigt ingriper och lämnar hjälp även i form av byggnadsmaterial, ty på Vormsö finnas präktiga skogar, tillhörande staten.

Eldsvådan på Vormsö är den största, som timat i Estland sedan år 1914. Dess omfattning är fruktansvärd, emedan igenting kunde räddas ur de brinnande husen. Sålunda härjades ej blott byggnaderna utan även alla redskap och allt husgeråd.

Engelskt flottbesök.

På tisdagen anlände till H:fors engelska lätta kryssaren „Centaur“, under befäl av commodor Osborne. Även Reval gästas i sommar av en engelsk flottavdelning, som stannar här några dagar.

Riksdagen sammanträder den 20 dennes.

Riksdagens presidium beslöt på tisdagen att sammankalla den nya riksdagen den 20 juni. Dagordningen består av en enda punkt — val av presidium. Det hindrar emellertid ej regeringen att inlämna avskedsansökan. Riksdagens första session räcker antagligen till medlet av juli månad.

Ogärningsmannen fast.

För någon tid sedan förövades upprepade gånger attentat mot

tågen på pärnaubanan. Ibland fann tågpersonalen slipers placerade tvärs över skenorna ibland gammal räls m. m. Emedan tågen på denna bana gå med mindre fart, hann personalen varje gång märka hindret, innan det var försent. Myndigheterna voro strax på det klara med, att de hade att göra med en dårhuskandidat, men det dröjde innan man fick fast gärningsmannen.

På tisdagen kom en mansperson till en gård i trakten, där illdåden ägde rum, och bad att få mat. Mannen väckte miss-tankar och överlämnades åt polisen, för vilken han bekände, att han velat vålla tågolycka för att sedan komma i fängelse och där få åtnjuta gratis uppehälle. Av allt att döma är mannen icke normal.

med de upproriska, som dock ej kröntes med framgång. Emedan det var tydligt att en fredlig uppgörelse var omöjlig, omringades bönderna av militären och gävo sig utan skottlossning. 230 personer anhöllos, men upprorsledarna hade dessförinnan lyckats sätta sig i säkerhet.

Italienskt lån till Turkiet.

Från officiellt håll förljudes att förhandlingar pågå mellan vederbörande turkiska och italienska ministrar om ett lån på 300 milj. lire till Turkiet.

Läget alltjämt allvarsamt i Washington.

Polischefen i Washington har uppmanat de tusentals arbetslösa exsoldaterna, som ankommit dit, att omedelbart avresa och erbjudit sig att ställa transportmedel till förfogande gratis. Ytterligare ett stort antal exsoldater väntas ankomma i dagarna.

En kris hotar, då man icke har några medel till förfogande för soldaternas underhåll. Trupperna i staden ligga i beredskap.

Handelskammaren söker utvägar.

Vid sitt sammanträde på tisdagen dryftade Handelskammaren möjligheterna för förbättring av landets ekonomiska läge. Härvid höll f. d. ekonomiministern Pung ett längre anförande, vari han framhöll nödvändigheten av att inställa återbeläningen av krigsskulder, varigenom 2 milj. kr. kunde inbesparas. Statskassans ställning är svår men ej hopplös. Man befärad en brist i detta års budget av 12 milj. kr. Vidare framhölls att handel och industri borde åläggas 2% „genomgångsskatt“, därigenom skulle statskassan få en inkomst av 3 milj. kr.

Till slut ansåg talaren, att spannmålsmonopolet borde upphävas. Vid nästa skörd har staten monopolsäd kvar för 5 milj. kr. värde. Ingen vill emellertid köpa denna säd, då man kan få ny sådan. Om staten nu realiserar dessa lager får den visserligen endast igen 3 milj. kronor, men om den ej nu gör det, får den senare knappt någonting mer, ty säden fördärvas av att under längre tid vara lagrad.

Ovannämnda tre medel skulle ge staten inalles 9 milj. kr. utom budgeten. Monopolhandeln klandrades även skarpt, ty den har ej hållit vad den lovade.

Ryssarna söka åter sin u-båt.

Rådsryska regeringen har meddelat Finlands regering att den 12 juni kommer att till vattnen kring Åransgrund sända fem rådsryska fartyg för att fortsätta letningarna efter den ryska undervattensbåt, som sjönk senaste år. Rådsryska regeringen har samtidigt anhållit att, i händelse de ryska farkosterna av tvingande skäl bliva i behov av de finländska myndigheternas hjälp, detta måtte beviljas dem.

I söndags iaktogs från Seitskär flera fartyg på utgående från Petersburg. Bland dessa kunde iakttagas bl. a. den gamla kryssaren Aurora och dessutom åtminstone fyra andra fartyg. Fartygen befinna sig, av ovanstående meddelanden att döma, troligen på väg till Åransgrund. Flottiljen medförde icke någon lyftkran.

Nya våldshandlingar i Finland.

Enligt senaste meddelanden ha lappomännen igen börjat röra på sig. Sålunda befriade de några fångar, vilka skulle skickas från Nivala till Helsingfors. På grund därav ha myndigheterna inlett undersökning i saken och över 100 polismän ha sänts till orten. Snart samlades även där omkring 1000 bönder, av vilka en del var beväpnad med gevär.

Polisen uppfordrade bönderna att utlämna ledarna, varpå bönderna drogo sig tillbaka och bildade skytteked samt utsatte beväpnade vaktposter. Därpå meddelade de ordningsmakten, att de voro färdiga att strida, och att de ej skulle utlämna sina ledare.

I Finland häktades 230 upprorsmakare.

I Finland häktades 230 upprorsmakare.

Nivala-affären tog på tisdagen en häftig vändning. Från Uleåborg sändes till orten en truppstyrka, medförande maskingevär. Dessutom fanns på platsen ännu ett starkt poliskommando. Upprorsmännen, som genom sina vaktposter fått reda på, att militär anlant, gjorde sig skyndsamt stridsberedda. För undvikande av blodsutgjutelse inledde regeringstrupperna underhandlingar

Kyrkliga meddelanden.

Fjärde sönd. efter Tref. Högmässan inställd. Femte sönd. efter Tref. Högmässa kl. 11.30 f. m.
B. Lund.

EVANGELISKA FOSTERLANDSSTIFTELSENS

Biblar — Psalmböcker —
Religiös litteratur

BOKFÖRLAG

Stockholm 3. Tel. Norr 327 65 (växel)

Väl sorterad
BOK- och PAPPERSHANDELTillbringa Eder semester i
Dalarne och Värmland,vilka båda landskap i fråga om storslagen natur och intressanta platser räknas bland Sveriges främsta.
Bekvämate förbindelser med Bergslagsbanan.**Hemmets Journal**

innehåller

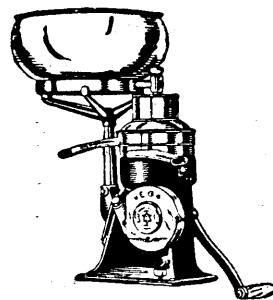
veckans

bästa

läsning

SVEDALA

Tegelmaskiner, Grävmaskiner, Stenkrossar, Vägbyggnadsmaskiner, Betongblandare, Torvmaskiner, Bränslekrossar för Torv, Koks och Kol, Pulveriseringsmaskiner, Vindsikt, Transportapparater, Lastningselvatörer, Rullager, Rallvagnshjul, Kokillgods, rekommenderas.

AKTIEBOLAGET
ÅBJÖRN ANDERSONPost- och Tel.-adr.: Svedala, Gjuteriet.
Tel.: Namnanrop: Gjuteriet**VEGA**

separatorn är enkel, lättskött, renskummande och slitstark. Lämna sina köpare största tillfredsställelse och valuta.

Pristet billigt.

Agenter antagas.

Eskilstuna Separatorer
A.-B. Eskilstuna.

CARL FREDRIKS BIERSTUGA

Hantverkargatan 17.

NORRKÖPING

REKOMMENDERAS

Året Runt bra mat på
Systembolagets Restaurang
LAXEN, HALMSTAD

Norrköpings Kemiska Undersökningsanstalt,

Norrköping. Tel. 1249.

Utför kemiska analyser och provtagningar.
Inneh.: Civialing, John Wanselin, stadskemist.

VID BESÖK I VÄXJÖ REKOMMENDERAR

Järnvägsrestauranten

VÄXJÖ sitt erkänt goda kök. Fullständig spritservering. Förstklassig musik. På sommaren enda platsen i staden för härlig parkservering. God plats för bilar.

Före och efter resan

Frukost — Lunch — Middag — Supé i
Centralstationens Matsal.
Populär terrasservering för förfriskningar i stora vänthallen.**Under resan**Table d'hôte och à la carte i restaurangvagnarna och ångfärjorna.
— Erkänt gott kök. — Låga priser.
Turisttrafikförbundets Restaurang A.-B.

Svenska Bomullsflaggor

Hängmattor av Bomullstyg

Gefle Manufaktur Aktiebolag

Strömsbro.

Telefoner: Gävle 88, 2288 och 1689.

Byggnadsfirman ANDERS DIÖS

Tunagatan 4, Upsala

Telefoner: Kontoret 3892, 3893; Förrådet 2890;
Byggnadspl. Paleontologiska Inst. 3894; Bostadsf. Väderkvarken 1899.**SVEABLANDNING**Rostkaffet i blågula påsarna
tillfredställer alla i parti från
ENGWALL HELLBERG A.-B., GÄVLE**RESTAURANT DAMBERG**Matsalen I tr. Stockholm rekommenderas
Beställningar av bord N. 129 11. N. 62 85.**BIERSTUGAN I**

Spångbacken, Norrköping.

Rekommenderar sina väl tempererade malt-drycker.

Aktiebolaget J. E. Arndt

Hudskvall Ångbåtsexpedition, Befraktnings-Skeppsmäkleri och Speditionsaffär. Lager av kol och Byggnadsmaterialer. Rikstelef.: 245, 287
325. Telegrafadr.: Arndtbolaget.

FENIX Föreningsgatan 7.

DRUVAN Engelbrektsgatan 5.

Intima och hemtrevliga rest.-lokaler.

Omtyckta klubbbrum. Direktion:

A.-B. MALMÖ-RESTAURANGER.

Överumär namnet, som garanterar verklig
kvalitet å plogar och plogdelar.Giv barnen SVEA
CHOKOLAD och CACAO
Närande. Välsmakande.
A.-B. Svea Choklad-Norrköping

A.-B. Lidköpings Vikingsågar

LIDKÖPING

VIRINGRepresentant för Estland
Johan Gronsjö, Vana Viru 9. Reval.

Aktiebolaget

Nya Spis- & Knäckebrödsfabriken
OSKARSHAMN Världkända brödsorter rekommenderas.
Köp det! Åt det

Vildskinn

Räv, Utter, Mård, Hermelin
Ekorre, Hare och Kanin upp
köpas till alla högsta pris.
Vi betala högsta priser, då skinnen huvudsakligen äro för egen fabrikation. Prislista sändes mot porto.

OUGSTEDTS PÅLSVARUFABRIK Malmö 4

EGONLINEN uppehåller regelbunden trafik
Göteborg med alla mellanliggande svenska hamnar till KARLSKRONA—DÄNZIG—LIBAU—RIGA—REVAL—HÄLSINGFORS.**Finbrukens Brevpapper**utan jämförelse bäst och billigast
Klippan Lessebo GrycksboTVÅ
Kvalitetsmärken

Gammal

Norrlands Akvavit

Renat Bordsbrännvin

46%

Begär alltid dessa
brännvinsorter på
restauranter och systembolag